

Junts pel Sí, incapaç de captar nou vot a l'àrea metropolitana

Marc Font

El 27-S ha servit per formalitzar la previsible majoria independentista en escons al nou Parlament, però alhora també ha deixat la suma de Junts pel Sí i la CUP a més de dos punts de la majoria absoluta en vots. Des de la formació de l'esquerra independentista s'havia subratllat que, si es considerava que les eleccions eren plebiscitàries, calia comptar els vots i això implicava que Junts pel Sí i la CUP necessitaven millorar els resultats obtinguts fonamentalment a l'àrea metropolitana de Barcelona, el territori en el qual —juntament amb la Val d'Aran i el Tarragonès— menys suport reben les formacions partidàries d'un Estat propi per a Catalunya.

Això implicava conservar, i si fos possible millorar, els resultats que el 2012 van rebre CiU i ERC separatament i que la CUP experimentés un fort creixement. La segona condició s'ha donat, però **Junts pel Sí no ha generat un efecte multiplicador** i a l'àrea metropolitana de Barcelona ha rebut menys sufragis que els sumats per convergents i republicans fa tres anys. A més a més, els tres partits explícitament contraris a la independència —Ciutadans, el PSC i el PP— s'han reforçat globalment, bàsicament gràcies a l'espectacular creixement del partit presidit per Albert Rivera, que ha compensat amb escreix la gran davallada del PP i la sensible reculada dels socialistes.

Les tres comarques metropolitanes —el Baix Llobregat, el Barcelonès i el Vallès Occidental— concentren més de la meitat de la població catalana, fet que els donava un paper decisiu en el 27-S. De la mateixa manera que a la resta del Principat, la participació s'hi ha disparat respecte al 2012 —8,9 punts més al Baix Llobregat, 6,8 més al Barcelonès i 8,5 al Vallès Occidental— i les tres comarques han passat de registrar poc més d'1.930.000 vots a gairebé 2.170.000. Exactament, s'hi han emès 237.000 vots més. I qui s'ha beneficiat d'aquest increment de la participació al cinturó metropolità? Bàsicament, Ciutadans i, en menor mesura, la CUP. O, dit d'una altra manera, **el votant contrari a la independència és qui acapara la major part de l'increment de participació**, un fet lògic tenint en compte que l'electorat sobiranista ja estava molt activat el 2012.

El gran creixement de la CUP manté el pes de l'independentisme. En les tres comarques analitzades, Junts pel Sí ha rebut en total 679.000 vots, el 31,2% dels sufragis, 11.000 menys que els 690.000 que van sumar entre CiU i ERC en les eleccions passades. D'acord que es pot argumentar que en aquella ocasió els votants d'Unió —ahir poc més de 50.000 a les comarques metropolitanes— s'integraven a CiU, que encara no presentava un programa explícitament independentista. **El 2012, la federació nacionalista i els republicans acaparaven el 36,1% dels sufragis.** Arreu del Principat, Junts pel Sí ha obtingut un percentatge de vots inferior al que tenien entre CiU i ERC, però en la majoria de casos ha guanyat vots gràcies a l'increment de participació. On sí que perd vots és al Baix Llobregat i al Barcelonès, a més del Tarragonès i de l'Aran. La CUP, en canvi, ha passat de 62.085 vots (3,24%) a 175.929 (8,11%). En total, **entre Junts pel Sí i la CUP han rebut el 39,4% dels vots a les tres comarques metropolitanes, més de vuit punts per sota de la mitjana catalana, que és del 47,8%.** El 2012, entre CiU, ERC i la CUP també van sumar-hi el 39,4% dels sufragis. En xifres absolutes, s'ha traduït en un increment de 100.000 vots —se superen els 854.000—, sense tenir en compte les 18.000 paperetes que van anar a parar a Solidaritat Catalana per la Independència. En tot cas, si agafem aquests 100.000 vots de més com a referència, estan clarament per sota dels 190.000 de guany que acumulen les tres formacions contràries a la independència. Ciutadans puja de 181.195 sufragis a Barcelonès, al Baix Llobregat i al Vallès Occidental —el 9,4%— a 441.539, el 20,35%. És a dir, que en guanya 260.000, que serveixen per

compensar amb escriure els 3.000 que perd el PSC, que en termes relatius baixa del 16,8% al 14,8% del vot, i sobretot els 67.000 que va deixar-se el PP, que es queda en 210.000. **La dreta partidària de l'actual *statu quo* puja del 23,85% al 30,01% dels vots a les comarques metropolitanes.** Si s'hi afegeix el PSC, el canvi és del 40,65% al 44,76%. Capítol a part mereixeria Catalunya Sí que es Pot (CSQEP). La candidatura formada per ICV, EUIA, Podem i Equo guanya 10.000 vots amb relació al 2012 —arriba als 245.000—, però es veu penalitzada per l'increment de participació i en termes relatius perd un punt de suport respecte al 12,3% que havia obtingut ICV-EUIA en solitari.

Ciudadans, la força més votada en nombrosos municipis

En les tres comarques metropolitanes, el vot conjunt de Ciudadans, del PP i del PSC supera el de Junts pel Sí i de la CUP, malgrat que la candidatura encapçalada per Raül Romeva va ser la més votada en totes tres. **Al Baix Llobregat, C's, el PP i el PSC sumen el 52,4%, gairebé vint punts més que les dues llistes independentistes (32,6%),** mentre que al Barcelonès l'avantatge no arriba als dos punts —43,43% a 41,61%— i al Vallès Occidental s'enfila fins als 2,5 —43,34% per 40,84%. L'antic 'cinturó roig' desapareix definitivament —el PSC només és el partit més votat a Cornellà de Llobregat, a Santa Coloma de Gramenet i a Badia del Vallès— i comença a aparèixer un 'cinturó taronja'. La candidatura liderada per Inés Arrimadas va ser la més votada en poblacions tan importants com l'Hospitalet de Llobregat, Sant Boi, Rubí, el Prat, Viladecans, Gavà, Esplugues, Sant Adrià de Besòs, Ripollet i Barberà del Vallès o al districte barceloní de Nou Barris, entre d'altres.

El 27-S ha constatat les dificultats que té l'independentisme al cinturó metropolità, on la CUP, per exemple, queda clarament per sota de la seva mitjana nacional —amb l'excepció de Barcelona, on amb un 10% va convertir-se en quarta força—, tot i experimentar un fort creixement, i en què Junts pel Sí ha retrocedit respecte al suport que hi tenien entre CiU i ERC. **La llista només és tercera força al Prat, a Viladecans, a Sant Boi, a l'Hospitalet i a Sant Adrià de Besòs, i cau fins al quart lloc a Cornellà i al cinquè a Santa Coloma de Gramenet i a Badia del Vallès.**

La conclusió evident és que el tradicional votant abstencionista de l'àrea metropolitana s'ha mobilitzat com mai en unes eleccions al Parlament i s'ha decantat majoritàriament pels partits que no qüestionen l'actual *statu quo* territorial de l'Estat espanyol. I, no cal dir-ho, la qüestió nacional és la que més ha pesat a l'hora de decidir el vot, molt per damunt de qüestions socials i econòmiques. **En tots els municipis on s'ha imposat Ciudadans, en les eleccions municipals del 24 de maig van registrar-s'hi victòries del PSC, d'ICV-EUIA —com al Prat—, o de candidatures de confluència de l'esquerra, com Barcelona en Comú a Nou Barris o Decidim Ripollet - CUP.**